

Vergaderjaar 2023–2024

36 435 X

**Wijziging van de begrotingsstaten van het
Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2023
(wijziging samenhangende met Miljoenennota)**

Nr. 3

**VERSLAG HOUDENDE EEN LIJST VAN VRAGEN EN
ANTWOORDEN**

Vastgesteld 9 oktober 2023

De vaste commissie voor Defensie, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer verslag uit te brengen in de vorm van een lijst van vragen met de daarop gegeven antwoorden.

De vragen zijn op 25 september 1202 voorgelegd aan de Minister van Defensie. Bij brief van 29 september 2023 zijn ze door de Minister van Defensie beantwoord.

Met de vaststelling van het verslag acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De voorzitter van de commissie,
De Roon

De adjunct-griffier van de commissie,
Manten

Vragen en antwoorden

Vraag 1

Wat is het effect op het herstel van de gereedheid van de verschuivingen van investeringen, vastgoed en instandhouding?

Antwoord

Met de Defensienota 2022 zet Defensie de noodzakelijk stap naar het versterken van de krijgsmacht. Defensie investeert en transformeert naar een moderne, technologisch hoogwaardige organisatie met een sneller reactievermogen, groter aanpassingsvermogen en betere gevechtskracht. Bouwen aan deze toekomstbestendige krijgsmacht kost tijd en deze inzet vergt daarom een lange adem. Het betreft allereerst investeringen die op langere termijn renderen. Daarnaast heeft Defensie op dit moment te maken met belemmerende externe en interne factoren, zoals de overspannen arbeids- en defensiemarkten, het absorptievermogen en de transitiesnelheid van Defensie. Deze factoren zorgen voor vertragingen bij de afzonderlijke investeringen, waardoor budgetten soms naar latere jaren moeten doorschuiven. Defensie werkt hard om dergelijke vertragingen zo veel als mogelijk te voorkomen, bijvoorbeeld door (inkoop) processen efficiënter in te richten, samen te werken met partners, inclusief de industrie en door gezamenlijk in te kopen met bondgenoten. Zo versnellen en vereenvoudigen we de aanschaf van materieel en kunnen we tegelijkertijd de steun aan Oekraïne blijven voortzetten.

Op voorhand is lastig aan te geven wat de effecten van de verschuivingen op het tijdsplan van het herstel van de gereedheid zullen zijn. Hierbij speelt bijvoorbeeld mee dat afzonderlijke investeringsprojecten een afwijkend effect op het herstel van de gereedheid hebben. Waar mogelijk worden de meest dringende verbeteringen/ quick wins als eerste gestart. De uitvoering van de maatregelen zal een positief effect hebben op het herstel van de gereedheid. In de Stand van Defensie (SVD) rapporteert Defensie aan de hand van kwalitatieve teksten, Kritieke Prestatie-Indicatoren (KPI's), indicatoren en kengetallen over de voortgang van de noodzakelijke groei en versterking van Defensie.

Vraag 2

Kunt u aangeven naar welk jaar de in 2023 verhoogde Defensie-uitgaven (het verschil tussen de begroting 2023 en deze supplettoire begroting) en de formele verplichtingen worden doorgeschoven, zoals ook blijkt uit artikel 2.2 Maritiem Materieel van het Defensiematerieelbegrotingsfonds?

Antwoord

In de Defensiebegroting (hoofdstuk 10) vinden op artikel twee, Koninklijke Marine, geen verschuivingen van de uitgaven en verplichtingen plaats. U maakt in uw vraag 2 een verwijzing naar artikel 2.2 van het Defensiematerieelbegrotingsfonds (DMF). De verschuivingen van de projecten in artikel 2 van DMF worden betrokken bij de beantwoording van de feitelijke vragen bij de supplettoire begroting voor het DMF. Zie hiervoor het antwoord op vraag 1 en 2 van de feitelijke vragen bij de supplettoire begroting voor het DMF.

Vraag 3

Zijn er bij deze verplichtingen ook uitgaven te begroten? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke en wanneer zullen of moeten deze worden gedaan?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 2 van de feitelijke vragen bij de supplettoire begroting voor het DMF.

Vraag 4

Wat zijn de gevolgen voor de planning van te verwerven afzonderlijke wapensystemen? Kunt u dat toelichten?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 1 en 2 van de feitelijke vragen bij de suppletoire begroting voor het DMF.

Vraag 5

Wat zijn de gevolgen voor projecten die later in de planning waren opgenomen? Welke zijn dat? Worden deze ook doorgeschoven?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 1 van de feitelijke vragen bij de suppletoire begroting voor het DMF.

Vraag 6

Wat zijn de oorzaken van de verschuivingen van de projecten in artikel 2 van het Defensiematerieelbegrotingsfonds (DMF)?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 1 van de feitelijke vragen bij de suppletoire begroting voor het DMF.